

dr hab. n. med. Sławomir Cisiecki

Lódź, dn. 15.12.2024 r

Ordynator Oddziału Okulistyki

Miejskie Centrum Medyczne im Dr K. Jonschera w Łodzi

RECENZJA

Rozprawy doktorskiej lek. Aleksandry Kicińskiej, zatytułowanej:

„Skuteczność i bezpieczeństwo trzech wariantów kanalooplastyki w leczeniu jaskry otwartego kąta przesączania”

Promotor: Płk prof. dr hab. n. med. Marek Rękas

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska oparta na cyklu publikacji lek. Aleksandry Kicińskiej pt. „Skuteczność i bezpieczeństwo trzech wariantów kanalooplastyki w leczeniu jaskry otwartego kąta przesączania” składa się z trzech publikacji o łącznym współczynniku oddziaływania IF- 10,196 (380pkt. MNiSW). Założenia, cele i wyniki zostały przedstawione w 46 stronicowej rozprawie, której układ jest typowy i nie budzi zastrzeżeń.

Naukowa koncepcja Pani doktor opiera się na ocenie trzech wariantów rodzajów operacji niepenetrujących w leczeniu jaskry kąta otwartego, z której jedna modyfikacja **miniABeC** – mini-ab externo canaloplasty , minikanalooplastyka jest unikatową operacją w skali międzynarodowej, wywodzącą się z Wojskowego Instytutu Medycznego której autorem jest Prof. Marek Rękas.

Cykl prac, wskazanych przez Doktorantkę , na których kanwie powstało „dzieło” obejmuje:

1. **Kicińska AK**, Danielewska ME, Rękas M. Safety and Efficacy of Three Variants of Canaloplasty with Phacoemulsification to Treat Open-Angle Glaucoma and Cataract: 12-Month Follow-Up. J Clin Med. 2022 Nov 2;11(21):6501. IF 3,9
2. **Kicińska AK**, Rękas M. Safety and Efficacy of Three Modifications of Canaloplasty to Treat Open-Angle Glaucoma: 3-Year Outcomes. J Clin Med. 2023 Oct 11;12(20):6475 IF 3,9
3. Danielewska ME, **Kicińska AK**, Placek MM, Lewczuk K, Rękas M. Changes in spectral parameters of corneal pulse following canaloplasty. Graefes Arch Clin Exp Ophthalmol. 2019 Nov;257(11):2449-2459. IF 2,396

W publikacji nr 1 Doktorantka przedstawia wyniki rocznej obserwacji pacjentów poddanych jednemu z trzech modyfikacji kanaloplastyki: ABeC, miniABeC oraz ABiC. W badaniu zademonstrowano, iż wszystkie trzy warianty operacji zapewniają znaczącą redukcję IOP i liczbę leków przeciwwjaskrowych u pacjentów z JPOK. Rok po operacji nie stwierdzono statystycznie istotnych różnic międzygrupowych w zakresie obniżenia IOP, stosowanych leków, co sugeruje, że wszystkie trzy operacje są skuteczne i mogą być stosowane zamiennie.

W Publikacji nr 2 dotyczące dalszej obserwacji 2 i 3-letniej badanej grupy, Doktorantka potwierdza wnioski z wcześniejszego badania. Wszystkie trzy warianty kanaloplastyki dały satysfakcjonującą redukcję IOP, znaczącą redukcję leków przeciwwjaskrowych oraz poprawę CDVA. Dodatkowo uzyskano stabilizację pola widzenia w badanym okresie w stosunku do parametrów wyjściowych. Nie stwierdzono różnic międzygrupowych w zakresie IOP, leków, definicji sukcesu czy CDVA jednakże po roku obserwacji pacjenci poddani wariantowi operacji ABiC (ab interno Canaloplasty) wymagali ponownego włączenia leczenia miejscowego leków co prawdopodobnie wiązało się z brakiem możliwości założenia nitki Prolene 10,0 która w sposób trwalszy modyfikuje samo utkanie beleczkowe. Wyniki tego badania stoją w zgodzie z wieloma doniesieniami literaturowymi na temat kanaloplastyki. Na koniec okresu obserwacji nie stwierdzono też różnic w profilu bezpieczeństwa pomiędzy poszczególnymi grupami.

W publikacji nr 3 Doktorantka wykazała że cięcia chirurgiczne i wprowadzenie nici naprężającej do kanału Schlemma zmieniają właściwości biomechaniczne rogówki poprzez usztywnienie okolicy okołorąbkowej, co skutkowało tłumieniem składowej niskoczęstotliwościowej (ACP1) i wzmocnieniem składowej wysokoczęstotliwościowej (ACP3n) sygnału CP (Corneal pulse) w badaniu ultradźwiękowym. Parametry tego sygnału mogłyby w przyszłości stanowić dodatkową pomoc w pooperacyjnej ocenie sztywności rogówki, zwłaszcza iż pomiar ultradźwiękowy sygnału CP jest nieinwazyjny i nieobciążony biomechaniką rogówki w stosunku do standardowej metody aplanacyjnej.

Podsumowując, w przedstawionej mi pracy doktorskiej opartej na cyklu publikacji, Doktorantka w sposób niezwykle rzetelny, odpowiadający standardom naukowym, zebrała i opracowała dany materiał badawczy. Z punktu widzenia praktycznego i klinicznego uważam powyższy Doktorat jako jeden z najważniejszy w ostatnich latach w polskiej okulistyce z niżej wymienionych powodów:

1. Unikatowa , po raz pierwszy w świecie opisana metoda operacyjna - minikanaloplastyka w chirurgii jaskry kąta otwartego

2. Wykazane, w sposób nie budzący zastrzeżeń (publikacje w renomowanych czasopismach z wysokim IF) profil bezpieczeństwa i skuteczność nowej metody operacyjnej
3. Wykazanie, iż „jeziorko filtracyjne” w przypadkach standardowej kanalooplastyki ab externo nie ma klinicznego znaczenia w 3 letnim okresie obserwacji pod kątem stabilizacji ciśnienia wewnątrzgałkowego ; wniosek ten pozwolił na udoskonalenie i zmniejszenie inwazyjności procedury i opisanie jej wariantu jako „minikanalooplastyka”
4. Praca wpisuje się w aktualną dyskusję nad znalezieniem możliwie najmniej traumatycznej metody operacji w jaskrze kąta otwartego i stanowi bardzo cenny jej głos, przeprowadzony w oparciu o prawidłową, rzetelną metodykę

W związku powyższym stwierdzam iż praca spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 z dnia 14 marca 2003 r o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (tj. Dz.U. z 2017 poz. 1789). Wnoszę zatem prośbę do Wysokiej Rady ds. Stopni Naukowych w dyscyplinie nauk medycznych Wojskowego Instytutu Medycznego o dopuszczenie lek. Aleksandry Kicinskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego wyróżnienie jej pracy doktorskiej jako bez wątpienia jednej z najważniejszych w ostatnich latach w polskiej Okulistyce .

Dr hab. n. med. Sławomir Cisiecki

Kierownik Oddziału Okulistyki
dr hab. n. med. Sławomir Cisiecki